

TIDEVARVET

N:r 8: 1928

Sakernas tillstånd, ledande artikel, har belysts av Röda Korsets konferens i Bryssel.

Under titeln Barnpsykologi och folkhälsa återger Tidevarvet i utdrag den diskussionsinledning som Dr. Alice Hellström hållit i Sv. Läkarsällskapets skolkhygieniska sektion med anledning av förslaget till kommunal flickskola.

Folkpensionering get några synpunkter på de motioner angående revision av pensionslagstiftningen, som avgivits vid årets riksdag.

Ruth Persson fortsätter under rubriken Skuld sin berättelse om Ankan i Pålshus, och belyster därmed historien från en annan sida. Fortsättning i nästa nummer.

E. W. skriver om Gerda Lundequists uppläsningsafton i Musikiska akademien där programmet upptogs av svenska 1700-talskåder.

Tidevarvet har tidigare sänt ut ett brevort tillkommande med adresser på personer, som kunna tänkas intressera sig för Tidevarvet. Vi våga nu åter låta våra läsares välvilja i anspråk och låta veckans nummer följäs av ett kort, vilket vi hoppas återfå i flytt.

Det är ett allmät erkänt faktum, att det icke finnes något bättre medel att upphäva de skadliga verkningarna av nervositet, sömnlöshet, nervositet samt övriga tillstånd som inarbetats i regelbunden väntelse i hög och solig luft. Den väg, naturen själv anvisat till sömnbegränsning är sjukdom är det emellertid för outmänniskan icke alltid nöjligt att följa. Allmät anser en senesternas nödvändighet för att igå sig efter vinterns möder.

Gjöm diglig ultraviolet bestrålning med kvartslampor — Kännetliche Hörselens — Original Hanu — kan man för en brökdel av denna komad hela året om erfarja just denna gudomliga känsla av kraft och hälsa till kropp och själ, som ett för korta semesterbesök skänker. Medan det är fullt bestrålning visar sig resultatet i en påfallande andlig och kroppslig spänstighet. Man känner sig färdigt som på flyttfötter och ett strålande humör. De krämpor som låfna sig vid tilltagande ålder samt överhuvudtaget vid svaghetstillstånd bekämpas effektivt med Kännetliche Hörselens — Original Hanu. — Konvalcenter efter långvarig sjukdom och barnårgskvinnor. Bästerna snöbit hälsa och kraft. Inom ledet umgängens följäs säkert redan många, som med glädje delgiva. Eders sina erfarheter om kvartslampbehandling, om ej, rådfråga Eders läkare.

Kvartslamporna säljas genom elektro-mediciniska och elektrovetenskapliga special-fabriker. Finnes ej dylika i Edert ort, till skriv oss direkt. Begär populärtroschyrer. Ultravioletta strålar och deras verkningar. (St. 112.)

Generalagenter:
Bergman & Berings, Stockholm 8. (Annons.)

En lycklig människa

Anna Bugge Wicksell in memoriam

Anna Wicksell slutade sina dagar till följe en hjärtförslämning som kom lika oväntat för hennes läkare och anhöriga som för henne själv. Hon hade lyckligt genomgått en operation på Mörby lasarett, hade börjat få sitta uppe och arbeta något, hon var en förhoppningsfull, arbetsvrig och strålände konvalescent.

Hon hade verkligen anledning till längta till hälsa och arbetskraft ty hon stod mitt uppe till krävande uppgifter. Det som närmast låg i hennes händer var ordnandet av skolväsendet inom de forna tyska kolonierna i Afrika. Dessa äro efter kriget under Nationernas förbunds våld och av detta överlämnade till olika europeiska makter för förvaltning. Inom N. F:s mandatkommission hade Anna Wicksell sig anförtrodd kvinnors och barns angelägenheter och alltså ärens barnens uppfostran. Hur hon lyckats få kommissionen och mandatmakterna ändrade kring ett program för undervisningen i Afrika, och hur hon i detta arbete på att göra den unga generationen neger dugande för uppgiften som fria medborgare i den nya tidens Afrika såg vägen ut till det afrikanska problemet, det vet våra läsare genom hennes egen artikel i Tidevarvet n:r 32 för förra året.

Dessa anspråkslösa rader till Anna Wicksell minne, skrivna av en som vet sig icke kunna överblicka hela hennes livsgränning, börjar med denna sista arbetsuppgift, därför att det synes så märkligt, att hon skulle

till sist komma att lägga sitt intresse och sin energi på lösandet av ras-problemet. Man kan mycket lätt följa den utvärtes gången av händelser som ledde till att den norska studentkan från Egersund blev utsedd att arbeta ut en skolan för infödingarna i mandatområdena. Som folkrättspecialist användes hon av den Edenska regeringen till uppdrag som självfallet ledde till hennes val som en av Sveriges representanter vid Nationernas förbunds första församling år 1920. Genom sitt mångåriga arbete inom den internationella kvinnorörelsen och fredsrörelsen hade hon en stor vänskrets och många beundrare bland ledande kvinnor i Europa, och det var på dessas samlade begäran, icke alla på svenskt initiativ, som hon sattes in i mandatkommissionen. I Genève upptäckte man hennes duglighet och arbetsförmåga och hennes brinnande folkförbundshög, och hon blev tagen i anspråk för skilda uppgifter som de sista ärens förlyttande hennes verksamhetscentrum till Genève.

Men om detta är det yttre sammanhang, så finns det också ett inre. Hon var som ung och förblev genom hela livet en demokrat, hon stod för de mänskliga medfödda rättigheterna gentemot alla skillnader genom kön, klass eller folk. På så sätt blev hon självfallet en rösträttskvinna, och när hon genom sitt giftermål med professor Wicksell kom till Sverige blev det den svenska rösträttsrörelsen hon ägnade sina krafter. Jag har från ett förelä-

drag hon höll för kanske 20 år sen ett oförlömligt minne av den eld och den hänförelse hon lade in i detta arbete för politiskt medborgarskap. Men en demokrat måste också vara pacifist, måste förkasta den världssordning som uppehåller orättvisor och skillnader mellan folk genom vapenmakt. Hela hennes fredsarbete liksom hennes studier i folkrätt var kan man säga en förberedelse till ett försök att bereda marken för den tanke som tog gestalt i Nationernas förbund. Det var naturligt att hon liksom skulle flytta in allt sitt fredsarbete och alla sina förhoppningar i Nationernas förbund. Det var hennes älskingsdröm förverkligad, och hon såg det med kärlekens öga. Hon visste mer än de flesta kritiker om arbetet där, om svårigheterna och mötgångarna, men närheten hade icke fött desillusion och kritik. Det är givet att hon var en verklig moralisk tillgång i Genève.

Och som sluteten i denna livsgränning som var bestämnd av den demokratiska grundsynen kom alltså arbetet för att hjälpa en undertryckt ras till nytt människligt värdighetens en uppfostran utgående från dess egna behov, förutsättningar och rättigheter och med mål att göra dessa barn till världsmedborgare alla. I detta ligger en djup inre konsekvens och en folkkomning som sällan ett livsöde får uppvisa. Om jag nu tänker på det snart räknade gånger jag fått se en glimt innanför förlåtens hos denna tillknäppa, faktiska och förståndsbotonade människa så

slår det mig att jag då alltid fått ett starkt intryck av en lycklig människa. Flera än jag torde erinras sig det tal hon höll vid sin femtiårsfirning på Royal. Som svar på vissa antydningar i hyllningsanförändarna att hon varit en martyr för sin och sin mans radikalism svarade hon: kärna flickor, ni tar alldeles fel, jag har absolut inte haft det svårt eller lidit av någon förföljelse. Det är något ni inbillar er. Jag har varit och är en mycket lycklig människa.

Det gick då upp för åhöraren att 50-åringen ingenting märkte eller behöllit av all den småborgerliga reaktionen mot kvinnosakskvinnor, pacifisterna, ogifta Anna Bugge som sammanbode med den förtärlige radikalen Knut Wicksell. Det finns många som för mindre skaffa sig en utbildad förföljelseman, men Anna Wicksell hade gått frisk och oberörd ur allt detta och mindes från sina år i Sverige bara gott kamratskap och vänskap.

En annan gång träffade jag henne just som jag fått veta att hon var sjuksjukt med att för den frinsinnade regeringen utarbetat ett förslag som den skulle framlägga. Jag frågade då om det inte var roligt att få verka bakom kulisserna, och om inte arbetsglädjen fick en särskild fin liten förhöjning genom att ingen visste om vad man gjorde. Jag minns att hon skrattade åt mig då. Lyckan att arbeta med en uppgift man trodde på var så stor, sade hon, att den varken förbjöds, av att vara hemlig eller offentlig. Den hade heller ingenting att göra med makttbegär och maktglädje.

Sista gången jag överhuvud träffade henne var i hennes villa vid Stockund en kulan dag 1 januari. Vi talade om Genève och alldeles omedvetet gav hon en föreställning om hur många märkliga människor hon hade till arbetskamrater, och hur väl hon kände den europeiska politikens trädar och spel från Folkförbundets utskottsplan. Hon tog också avsked av den andra gästen med ett: ja, vi träffas i Genève i vår, och jag utbrast: tänk vad ni ändå har det bra! Jag sade det utan att glömma att jag nyss i villans vackra arbetsrum sett professorns tomma arbetsplats mitt emot Mams hustrus. Sade det i känslan av att en sådan människas lycka icke är bunden av det egna ödet och de egna förlusterna. Hennes strålände beaktning av mina ord bekräftade min uppfattning. Då visste jag inte vad hon själv förstått, att en operation utvalde henne. Men kanske skulle jag sagt det ändå, öhuvu med en annan, en djupare mening.

Den nobla sällskighet som glömte sig själv i uppgiften och icke låter sig störas av sympatier, antipatier eller avundsjuka, den anspråkslöshet och självlöshet som förflyttar tyngdpunkten från sig själv till stävaren för en idé. Skyddar människans från många frälsar på själen och håller henne i det sista lyckliga och ung som Anna Wicksell var.

Elin Wägner.

FOLKPENSIONEN

Allt sedan pensionslagens tillkomning 1913 har den varit föremål för skarp kritik, emedan den så knappadligt fyller sitt ändamål.

Med tecken röstade många för reformen och det fastslags samtidigt, att skulle man nå syftet: en människovärdig bärning för invalider och åldringar, så måste kommande riksdagar vidtaga förbättringar och utbygganden av lagstiftningen ifråga. Detta har också delvis skett men alljämt återstår mycket.

Av årets motioner framgår, att man inte bör nöja sig med endast partiella förbättringar. Om så likväl försvet om en motion, som just avser en partiell reform, och som framförts i första kammaran av friken Hesselgren och i andra kammaran av hr Törnkvist i Bjur m. fl., rörande beräkning av åkta makars tilläggsavgift, så är det därför att detta krav framställts gång på gång ända sedan 1916 men aldrig vunnit beaktande. Andra lagutskottet har ständigt avslagit under hänvisning till pågående utred-

ning. Då emellertid ett bifall till motionen ej rimligtvis kan sigas förregipa en allsidig utredning, har den återkommit. Som bekant erhålla icke gifta eller förut gifna kvinnor avgiftspension på de för beaktas gemensamt inbetalda tilläggsavgifterna, eftersom dessa påföras endast mannen. I de flesta fall har hustrun på något sätt bidragit till inkomsten och avgiften har utgjort från de gemensamt tilläggsavgiften. Denna mannen erhåller hustruns avgiftspension endast på grundavgiften, 3 kr., vilket med andra ord vill säga, att värdet av hennes prestation, där hon ej har egen dekedesell beräknas ligga under 600 kr. årligen. Vad som begäres är att åkta maktes tilläggsavgift grundas på huffen av makernas gemensamt inkomst och att denna tilläggsavgift påföras vardera maken med lika belopp. Ett bifall till denna motion skulle beröra pensionslagstiftningen från en av de mest i ögonen fallande orättvisorna.

Övriga motioner i första kammaran äro: av herr Möller m. fl. om utredning i syfte att revidera pensionslagen i sin helhet, av herr Winberg och vissa ändringar samt av herrarna Boman och Fehr om utredning angående den frivilliga försäkringen.

Med avseende å riktningar för en omredigering anses trene alternativt erbjuda sig.

1. Det allmänna, stat och kommun, övertager såsom i Danmark helt utgifterna för folkpensioneringen.

2. Avgifterna höjas till det höjd, att de jämte de utgående pensionsbeloppen bereda möjligheter till tillräckliga pensioner. Man avse frän att i deras helhet fondera avgifterna, som i stället användas till pensionering av dem, som nu äro ålderstigna eller invalider.

3. Avgifterna höjas och fonderas. De pensionsbelopp, som anses möjligheter närdortfött uppehålla i olika orter, fastställas. I den mån avgiftspensionen icke uppgår till detta belopp, utfyller pensionen genom det allmänna pensionsföretaget. (Forts. å sid. 4.)

Allt flera köpa i Konsum

Principen är där: sunda varor i sunda butiker.

Kristall köper Ni bäst och billigast hos Konst- & Kristallindustrien 64 Åsterlånggatan 64 Förmåliga varor Läga priser

TIDEVARVET Utkommer varje helgfri lördag. Utspisplan 1, 2, 3 tr., Stockholm. UTGIVARE: Åke Nilsson. REDAKTIONSKOMMITTÉ: Elsa Wägner, Elisabet Tenn, Honorina Hermin. REDAKTIONSEKRETERARE: Carin Hermelin. Mottagningstid 10-12. Telefon Norr 4842. EXPEDITION: Telefon Norr 2843. Kostnads kl. 10-12 f. m., 1-4 e. m. PRENUMERATIONSPRIS: För helår kr. 6.—, halvår kr. 3.50, kvartal kr. 2.—. Lösningsnummer 13 öre. ANNONSPRIS: 1 text 30 öre per millimeter. Testads eller särskilt begärd plats 25 öre. Stockholm 1928 Wahlstedts Tryckeri Aktieförlag Storgatan 22

Mathilda Staël von Holstein Ledamot av Sveriges Advokatsamfund. Malmortorgsgatan 3, Stockholm. Telefon 288, 289. Familjerätt. Hyresrätten. Testamenter. Bouppbeckningar. Förfrågningar från landsorten besvaras omgående.

EVA ANDÉN'S Advokatbyrå Inneh. Eva Andén. Ledamot av Sveriges Advokatsamfund. Herkulsgatan 14. Tel. 7575-7576. f. d. L. S. Vattugatan. STOCKHOLM. SPECIALITET: Familje- och arvskärl, Boudringar och testamenter, Bodelingsuppdrag. Aven skräffnas förfäringar.

Advokat J. B. Jarl Norr 3690 Juridisk Byrå Norr 3690 g Stussplan 9 Familjerättsliga, Bouppbeckningar, Arvsvivister, Rättegångar m. m.

Doktor Inez Laurell Sjöbyllegatan 9, Sthlm. Tel. 74171. Homeopatisk behandling. Tid för mottagning beställes per telefon, helst 4,30-10 fm.

Inføres genom Stockholms Tandläkarförning Tandläkare Birgit Stenström Götgatan 55, motgång 10-11, 1-6 och efter örensök. Söd. 909 55

Tandläkare ELSA ARRHENIUS Kungstengsgatan 9, Invid Riggs Jarlsplan. Tel. Norr 20 500. T. Norr 19315.

Tandläkare Set Hedlund Streuplan 13 (D. N:s hus) Tel. 12047 Mottagningstid 4-5 e. m. Kostnadsfri rådförning

ALMA AXELSSONS Förlösningshem Långgatan 19, möttager inackord. Även för löngre tid. Tryggt o. egen vård. Tel. 77824

Massage, Bad, Kvartslampa. David Bagaregatan 12, III (hiss). 11333 Margit Nilsson. Lita Odqvist. Gymnastikdirektor

Kvartslampa ges tilligt. Elsa Bergström, Sjöbyllegat. 29. Bilg. O. 63 34. Tid 11-7.

Rationell Fotvård, krysador, läk. insatser, naglar, ömhet ber förlustadigt. Överavstrålad frostvasta. L. lerström. Dipl. Massör, Kungsgatan 4 B, 4 1/2 tr. Norr 15926.

Samhällshygien Regeringsgatan 31 - Tel. N. 8043 Afärnd 12-17. Torsdagar 18-19. Menstruationsbyrder 1:25 pr. duss. Snöskräme, synnerligen behaglig f. huden 1.- i burk Medicinsk Tvål 0:50 + st. Tandborstar, Tandrensare m. m. Begr. prislist. - Ordr. exp. omgående

Berliner Bock Dricka Damernas Favoritdryck. Måltidsdricka. RÅSUNDA BRYGGERI A.-B. Tel. Hagalund 10. Postadr. Råsunda. DUCHATELLER från kr. 35. Chaldorer 28 - Bildväggar 60 - m - m. Danielsson, Metareg. 6. Tel. Sö. 766.

Engelbrekts Sjukvårdskeskebyrå ansök. ex. sjukvårdskör och enkla, även barnsköterskor. Vallhallaväg, 18*, 86181, N. 24113

Olga Elmdahl Modemagasin Kungsgatan 53. Tel. 10851 STOCKHOLM.

Gymnastikdräkter av trikå till alla åldrar, av tyg på beställning. Stort lager av N. F. K. livstycker för barn och vuxna. Promenadsköken bredare o. smalar med utan klack, finnes och kan beställas i. Anna Ahlströms Manufaktur och Kortvaruaffär, Östgatan 95. Tel. Sö. 31184.

Öka Matlusten och stärk kräftorna med IDEOZAK. Både barns jernmedel till barn. Står ej i konkurrens. På 1 eller 2 öron. IDEOZA A IDEOZA B svagt öronstärkande. K. N. IDEOZAK. Öronstärkande.

Smakfulla kranzar, alla priser. La fleuriste 6 Malmortorgsgatan. Allm. N. 6290, Riks. 2550. ROBERT BERO DAMSKRÄDDERI 21 Klarabergsgatan 21 STOCKHOLM. Tel. Norr 7216. Pälisar, Kappor, dräkter och moderniseringar. Tillverkar på beställning Sjukvårdskeskebyrå, alla mod till billiga priser.

Coiffeur de Paris JEAN Professeur Diplôme ta kl. Damfrisering med all modern konst. Sitta nyheter i fråga om apparater och alla till yttred specialiteter, såsom hennafärgning, återställande av vit hår till dess ursprungliga färg m. m. Individuellt arbete. Nytt system för permanent undolering. Resultat: stora, djupa, ej smärtsamma vågor. Manicure - Ansiktbehandling Biblioteksgatan 6-8, I. Tel. 309 83

Tidevarvets Rådfragningsbyrå för föräldrar Meddelare red och upplysningar angående födelsekontroll, hävande skattens hygien och sexuella spärrmedel. Den vitt omgärade. HYGIENIK RÅDGIVARE i vad som för människans skidliv ur såväl indvidens som samhällets synpunkt. Doktor ADA NILSSON, föreläsare. som önska sig sina egna kläder rekommenderas våra praktiska kurser i tillskärning, provning och sömnad. Ny kurs börjar den 1 mars. OBS! Billiga kursavgifter. Begår prospect. Stockholms Tillskärningsskola Sveavägen 32, Stockholm Telefon Norr 1074 Stadsunderstödd Ikonanstalt - Etablerad 1912

Sakernas tillstånd

Samhällsmoralen förklarar krig nödvändigt! Därför måste varje samhälls inriktning på att efter råd och lägenhet med alla till buds stående medel kunna tillintetgöra andra samhällen och dess innevävar. I mindre länder kallas detta att försvära sig. Samhällsmoralen har vidvårdare delat upp befolkningen i trevne avdelningar, den krigförande och den civila. Det senaste världskriget påvisade dock, att en sådan uppdelning i själva verket inte var så lätt att genomföra. För man krig, så för man krig! De moderna stridsmetoderna erkänner ingen skillnad. Luftvapen och gasgrik segra lika mycket genom att förgöra civila som militära institutioner. Luften erkänner inga gränser mellan folk och landmären, att befästa. Röda Korset, som haft till uppgift att omhändertaga de i kriget sjuka och sårade, har fått ett ännu otacksammare och vidsträcktare verksamhetsfält. På initiativ av det internationella Röda Korset samlades i januari en konferens i Bryssel för utredning angående åtgärder för civilbefolkningens skydd mot främmande krig. Från svensk sida förelagdes uttalandet att ett institut för gasforskning. Man menar, att vetenskapen sida vid sida skall arbeta på dels att upptäcka förstörelsemedel, dels att utrotta dessa, vilket i sin tur givetvis ger anledning till ännu mer förändringar uppfinningar. Konferensen fastslog, att civilbefolkningens skydd är en rent nationell fråga, det blir varje landns ensak, men för att ge arbetet någon internationell prägel, borde populära skrifter rörande skydd mot det kemiska kriget utgivas under Röda Korsets tecken. Nu framhålls det i pressen, att i Sverige inga skyddsåtgärder vidtagits mot en sådan fara, då man i andra länder målmedvetet förbereder sig. Och man anser att här »borde alla, oberoende av politisk åskådning, av nedrustningsvänlighet eller av ideell pacifism, kunna enas i gemensamt arbete till eget och allas bästa. Man frågar sig, borde man inte snarare kunna enas i att resa sig mot ett så vanvetligt tillstånd, som vår kultur skapat? Skulle inte det i större måtto vara till »eget och allas bästa»? Skall den demokratiska andan så fullständigt låta sig förkvävas? - Inreda källare till skydd mot luftkriget, det är den bostadsfråga, som erkännes. Och smys omkring som lönmördare i gasmasker för att inte själva lönmördas! Är detta vårt moderna idealsamhälle? Sådant är samhällsmoralens uppfattning om livets gäva! Stat och kyrka i alla länder erkänna krigets berättigade. Det anses inte nesligt för vetenskap och forskning att gå i dess sold. Den mänskliga barmhärtigheten känner sig tillfreds-

Hemmets vecka

En agitation i reklamsyfte för hemliv har ägt rum under den numera antagna formen av en s. k. v.e.c.k.a. Man bedrar sig, som man tror, att detta gick ut på att allmänheten då annodades att idka hemlivet. Tvärtom anordnades varje kväll i offentliga lokaler festligheter i vederlämning riktning, där vårt tids sensationelna människor erbjödos en omväxling i sina dagliga förtörelser. En inre tillfredsställelse kunde man därvid också känna, ty svecknarna öppnades av statsministern i närvaro av kungliga personer och avslutades av ärkebiskopen och sålades statens och kyrkans inbegel. Örtfervillan har varit stor som alltid, när det gäller det rättgöra Huruvidea hemlivet blev lyckliga, gifternål och barnantal ökas samt friga förbindelser och skilsmässor avtaga, är inte gott att veta. Sannolikt hade resultatet blivit värre, om man inriktat sig på att hjälpa de många hemlösa ur deras nöd. Men det hade ju inte då blivit en historisk tillrägelse med glans och ära, så småningom skyddsåtgärder och skilskrifte. Skall rättfärdighetskravet aldrig samla de många till andens strid mot nöd och skam!

V. anförda några utdrag ur den rapport, som de svenska delegaterna i Bryssel avgivit över konferensen. Konferensen uppdelades i tre kommittéer av vilka den första hade att behandla det kollektiva skyddet gementom det kemiska kriget, den andra det individuella skyddet och den tredje allmänna organisationsfrågor. Vid de kollektiva skyddsåtgärder beträffande konferensen inrättades av talrika skyddsutliv, till vilka i allmänhet källare lämpades sig väl. Dessa borde avses för högsti tid till tvor personer, förses med dubbla dörrar och fönster samt med dubbeldörrar. Studiet av ventilatorer anbefalles, såväl motor- som handdrivna. Vid uppförande av n y b y g g n a d e r bör man iakttaga följande: Husen uppföras helst av sten, förses med dubbla dörrar, källare, som kan användas till skyddsrum. Trapphusen bör byggas av hållfast material i form av en sorts skorsten. Då i Sverige trähus är mycket vanliga, men som trähus såg sig det gäller att man vara beredd på att befolkningen i mindre svenska samhällen vid gasangrepp får lämna samhället och bege sig till lämpliga platser utanför detsamma. Erforderliga åtgärder mot väder och vind bör - särskilt vintertid - vidtagas å dessa platser. Då det inte är möjligt att utrusta en hel befolkning med gasmasker får man inreda befolkningen i två grupper, aktiva och passiva. Sedan gäller det befolkningens uppfostran till gasdisciplin. Den aktiva delen av befolkningen bör erhålla utbildning till sina uppgifter. Med befolkningens stora massa bör ej föredras praktiska övningar på grund av olagenheter av moralisk art. Problemet bör här ses mera i stort. Det gäller att främst upfostra massan till disciplin vid motande av faror, oberoende av farans art (eldsvådor, översvämningar, flyganfall). Tyvärr ha ännu ej uppfunnits kläder som skydda mot gas, men sådana böras utprovas. Konferensen fastslog slutligen att krigsfaran ej är en väg till ett bättre utliv, en påtaglig verklighet som tvingar myndigheterna till åtgärder inom samhällets skilda områden.

Från läktaren

Riksdagen har avgjort frågan om fortsatt ställig hjälp till återupprättande av Kalkindustrien. Det nya försälgade hjälpåtgärder bifölls av båda kamrarna.

Riksdagen anvisade i fjol 2 miljoner kronor för att hjälpa Kalkindustrien på fötter. Domänstyrelsen sålde mest tackgarantier länna kredit för ett års virkverksamhet - motsvarande ca 500,000 kr. - till Nederkalix skogverk. Det nu fattade beslutet innebär att domänstyrelsen skall lämna kredit för två års leverans mot inteckning liggande närmast efter 3,250,000 kr.

Som var att vänta i en så viktig och principiell vitomfattande fråga, var meningarna i kamrarna mycket delade. Fyra förslag har förelagat till frågans lösning; anordnandet av nödhjälpsarbeten, upprättande av en statsindustri utrymmande av hela området med tvångsförflyttning av befolkningen till en bättre gynnad ort samt ställig ställig hjälp till industrin i dess nuvarande form.

Det enklaste botemedlet mot arbetslösheten i Kalk är förelagat av herr Järntillan påpekat huru i Finland motsvarande industrier blomstrat tack vare låga löner. Sänktes lönerna i Kalk skulle industrin också där komma återupptagtas. Man har ju i Sverige följt den principen att nödhjälpslösen inte bör gå upp till de ordinarie lönernas höjd. Det är inte skäl att lämna denna sanna princip och ge Kalkförelagningen en särskild hjälp. Med denna ställiga uppfattning skulle herr Lövgren i Nyberg en vida bevärligare; det är viktigare att leva än att hålla på principer. Det finns omkring tusen arbetslösa i Nederkalix. Skatterna är rekordsmåna. När man har att välja på att kosta på en »halv miljon till nödhjälpsarbete eller tre och en halv miljon för att få industrin igångsatt och bli av med arbetslösheten bör man inte ha svårt att bestämma sig för vilken väg man vill gå.

I första kamraren talade herr Lindhagen för statsindustrin. Till en jagare, som ligger vid en kaj och blir omöden, ges det gladeligen 5 1/2 milj. kr. i anslag medan en hel landsända bjöds på en eller två!

Det har framhållits att arbetsförhållanden i Kalk också varit delade. Herrnöt uttalade hr Hansén som sin egen farenhet därupprifran att förhållandet mellan arbetare och arbetsgivare tvärtom visade prov på ett ständigt ökat tillmötesgående.

En sådan sammanhållning som den man får bevittna i Kalk får man söka efter i denna södringsrind. Tjänstemän, industriföräldrar, bönder, arbetare - alla är efter sig andra tilläggsom och ofta långt därifrån - som en man sagt i sin sanna språmål - företaget. De har till och med lånat för att kunna teckna aktier. Man har berättat om gamla pensjonärer, som med sina knappa medel sökt bidraga till det delat bästa. Den omständigheten att en hel befolkning sluter upp gemensamt för att rädda en bygd från arbetslöshet är väl värd att uppmärksammas. Utom de naturliga förutsättningar för ett företaget skall lyckas, som för en handel, ligger i denna allmänna uppfattningen en garanti för framgång. Kan man därmed få en omfattande arbetslöshet ersatt med produktiv arbete, måste den väg som det fortsatta underrättat innebär vara väl värd att prövas.

Majoritetval I år liksom i fjol har i riksdagen väckts motioner om ändring i valsystemet vid riksdagsmannaval. Utredning föreläses, varvid majoritetval i enmansvalkretsar särskilt bör beaktas. Det framhålls i motionen, att det valsystem för föredragas, som med effektivitet och största ekonomien för enstämmande mellan valhandling och regeringspolitik. Motionen har frammanlåtits i första kamraren av herr Åkerman med instämmande i slyftet av herr Örne och Sandler samt i andra kamraren av herr Arthur Engberg, Fabian Månsson m. fl. Tidevarvet återkommer i nästa vecka utförligare till motionen.

Nordhammars Skriv- och Bokföringsbyrå Drottningg.100 (K. K. kareg. N:o 1376) Bokföring, Skatt, Deklaration, Maskin skrivning, Duplicering. Snytt körkort Billigt. OTTOMANER tillverkas från 40.- kr. Madraser och möbler stoppas och kläds billigt. F. G. Anderson, Smedjegatan 9. telefon Norr 3702

BARNPSYKOLOGI OCH FOLKHÄLSA

av Alice Hellström

Ett av de viktigaste leden i arbetet för en förbättrad folkhälsa är arbetet för en förbättrad barnavård. Vi vet hur det arbetet redan har givit vinster, fast mycket återstår att göra. Hittills har det centrala i barnavårdsfrågan varit uppfostringen och vad därmed sammanhängande. En annan sida, nämligen själstutvecklingen, har på senare år börjat bli alltmer uppmärksammas, men står ännu allt för mycket i bakgrunden. Att det är lika viktigt att ge barnet en riktig psykisk vård som en riktig fysisk, har kanske just från läkarhåll blivit alltför litet betonat. De flesta av de människor som dock ha börjat inse vikten av att söka kunskaper och taga råd i fråga om barnets uppfostring, läkadel och dagliga skötsel så dock när det gäller dess uppfostran ännu på den ståndpunkten att den Gud ger barn ger också förmåga att uppfostra dem. Om inte annat så uppfostra de sig bäst själva. Först efter några år, när karaktärsdrag och egenheter komma i dagen och diverse svårigheter yppa sig i uppfostran, måste man söka läkare för att avhjälpa feilen. Den tillskrivna alla då naturligtvis medfödda alldeles oförelärliga anlag eller en kroppslig klenhet eller andra barns förelägnade exempel e. dyl. Högst sällan dyker en tanke upp, att man själv kan vara skuld till barnets snedvrinda utveckling, och kommer den tanken så blir det mest ett halvt urskuldande »Jag har kanske också skämt bort honom». En och annan gång kommer en av de mera tydliga och ansvarskännande mödrarna och uttrycker sin ledsnad övertyd att hon vet sig själv ha fördrävat det äldsta av barnen, därför att hon på den tiden inte förstod bättre hur hon skulle behandla det.

Om man nu redan i skolan kan ge de unga flickorna egentlig undervisning i barnavård, är en fråga som ligger utanför mitt ämne. Men att man vid den åldern kan ge dem en viss kunskap i den psykiska barnavården, det är jag fullt övertygad om. Jag tror till och med att det är den allra lämpligaste tidpunkten att ge deras intresse en inriktning åt det hållet. Och vi begår såkert en stor förfärlighet, om vi inte tar vara på detta tillfälle.

Det förslag till kommunal flickskola, kring vilket diskussionen f. n. är livlig, har i de högsta klasserna uppgjort ämnet psykologi.

Det gäller där flickor i åldern mellan 16 och 19 år. De ha sålunda kommit rätt långt in i sin psykiska pubertet, om jag så får uttrycka mig, eller t. o. m. in i de egentliga ungdomsåren. Intresset är riktat mer eller mindre in mot det egna

ijaget och mot dess förhållande till yttervärlden, till andra människor, till samhällen och kultur. Ännu har inte intresset sugits så starkt utåt att det inte kan ryckas med av inre frågor och problem. Det är en tid, när ungdomen är särskilt mottaglig för intryck.

För en del av skolflickorna själva som under dessa utvecklingsår ha att brottas med själsliga svårigheter kan säkert psykologistudiet, om det är riktigt lett bli till en personlig hjälp och för de flesta tror jag i alla händelser att det skall ha en hel del av personligt intresse att bjuda på. Jag betonar att det måste vara riktigt lett, ty för dessa skolflickor är det säkert inte rätta tiden att komma med alltför teoretiska och systematiserade spekulationer, men så mycket mer för visst slag av problemställningar från deras egen värld.

Det är emellertid inte först och främst som ett tilltillskott i intressen eller ens som en personlig hjälp för de unga, som jag förordar ämnet, utan som en möjlighet att bjudas på bredare folklager få upp ögonen för de psykologiska faktorernas betydelse, för den själsliga sidan av barns fostran. Det är ju dessa unga flickor som i största utsträckning ska fostras den kommande generationen, dessa som ska gå gott och ensamma ha hand om de små under deras första fem, sex år, då grunden till hela deras kommande karaktärsutveckling läggs. Vi måste försöka att redan från skolan så att säga få det att gå in i blodet att den själsliga utvecklingen också kan och måste skötas, att de psykiska svårigheter är av den art att det lönar sig att försöka utreda dem, att det inte bara är fråga om att låta ett barn »utveckla sig fritt» som det så vackert heter, medan man själv också utvecklar sina egna affekter och sin egen lättja ganska fritt.

Det är märkvärdigt att det ännu är i ytterst få av de högre privata flickskolor som ämnet psykologi tagits upp på schemat. Jag har inte kunnat finna det mer än i 4 i hela landet, nämligen Djursholms samskola, Salsjöbodens samskola, Uppåsa enskilda läroverk och privatgymnasiet samt Tyringe hemskaola. Ämnet läses i samtliga i högsta klassen. Vid samtal med ett par av de lärare som undervisa i ämnet har jag övertygat mig om att ämnet just med en sådan riktig anläggning väcker stort intresse hos eleverna och också att just barnpsykologiska spörsmål ligga särskilt till för dem. Det senare är också min egen erfarenhet från den undervisning jag har varit i tillfälle att ge unga flickor i åldern 17-18 upp till omkr. 20 år.

Bara en sådan synpunkt som barnets stora suggestibilitet, hur det absorberar av själva den andliga atmosfären omkring sig långt mer än det fattar med sitt förstånd, hur

Mötesplatsen

Kvinnorna och skyddslagsstiftningen

blir ämnet för de föredrag, som komma att hållas på ett av Svenska Kvinnors Medborgarförbund anordnade möte i K. F. U. M. fredagen den 24 febr. kl. 8 e. m. Den kända experten i frågan Yrkesinspektören fru Julia Arehult från Köpenhamn blir aftonens första talarinna. Ämnet kommer vidare att belysas av f. d. Typografen, fröken Ida Johansson och doktor Malin Wester-Hallberg.

Stockholmsförbundet av F. K. R.

hade fredagen den 10 febr. möte i Föreningen Årstas lokal i Stockholm, varvid V. U. skrevle diskuterades. Advokat Eva Andén inledde diskussionen om de tre första punkterna i skrivelsen med ett föredrag benämnt Hemlivets stötar. V. U. s föreläsning i dessa punkter antogs, varefter man beslutat att vid kommande möte som utsattes till den första mars, diskutera förslagens övriga punkter. Aftonens avslutades med tederkning och samkväm.

Näsjö-Solberga-kretsen av F. K. R.

hade den 11 febr. årsmöte i folkskollärarinna Judith och Edith Gustafssons trevliga hem. Sedan mötet öppnats av ordf. majorkan Anna d. Mard Svensson och års- och revisionsberättelserna godkända, företogs val av styrelse. Detta utföll sålunda: ordf. majorkan Anna d. Mard Svensson v. ordf. och korresp. sekr. fru Ingeborg Rosén, kassör fröken Judith Gustafsson, sekr. fröken Margit Östberg, v. sekr. fröken Edith Gustafsson, tre styrelsemedlemmar utan funktion fru Alma Östberg, fröken Helena Löwvöld och fru Elsa Samuelson. Revisorer blev fruarna Anny Jacobsson och Jenny Johansson.

Fru Rosén redogjorde därpå för centralstyrelsens i Malmö-Lund i sept. 1927.

Frågan om borgenlig samling samt det av V. U. utsända förslaget till valprogram för Frisnanda Kvinnor till höstens riksdagskonvention diskuterades. Dessa frågor komma styrelsen att behandla vid det årsmöte, som Smålandsförbundet av Frisnanda Kvinnors Riksförbund kommer att hålla i Näsjö sjukhus den 26 febr. kl. 1 em. d. Jacobssons konditori till vilket möte för saken intresserade kvinnor inom Småland inbjudes.

Näsjö den 15 febr. 1928.

Margit Östberg.

dess sätt att se på tingen, dess helkänslö och viljeriktning påverkas av omgivningen, och hur därför ingenting av det vi omge barnen med är betydelselöst, är ju väckande för ansvarskänslan. Väckande är också sådana problem som barnens egeninsin och trosinställning, ledningens av deras s. k. fria vilja och mycket mera. De verkningar en minderårighetskänsla kan framkalla är också värda ett studium och kan föra till eftertanke både beträffande egna upplevelser och förhållande till kamrater.

Den självstyrelse som nu alltmer börjar tillämpas i våra skolor och som anbefalles i det föreliggande förslaget kan väl också komma att både dra nytta av det psykologiska studiet och kanske ge stoff till en del diskussioner.

Att just studiet av barnpsykologien ligger de unga flickorna så nära, beror säkert bl. a. på att på barndomen med dess svårigheter och erfarenheter ännu är så levande för dem, att egna exempel så lätt dyka fram i minnet, och den vaknande moderligheten ger nog på samma gång ett tillskott av den lustbetonning, som alltid är förbunden med förväntningar för framtiden.

Jag tror visst inte att man på skolestadiet kan ge en fullständig kurs i barnpsykologi och uppfostringslära, lika litet som man kan ge en fullständig såväl i fysisk barnavård. Alla förutsättningar för det mögande anammande av kunskaperna är ju inte för handen. Men den saken gäller egentligen alla skolornas. Skolans uppgift blir ju blott att ge den solida grundvalen.

Gerda Lundequist

Vid sin upppläsningssafton å Musikaliska akademien den 16 februari bjöd Gerda Lundequist på ett helt nytt program, mycket olika sina tidigare. Dess första del utgjordes främst de Tre stora gustavianerna Leopold, Kellgren och Bellman, och man kan ta för givet att den talrika och konstföretändiga publiken med en viss spänning väntade på att få höra Bellman läsas, vilket veterligen icke hänt föru. Han har varit sångarens egendom intill nu, och här skulle man alltså få honom utan sina melodier, framförd genom mediet av det instrument som Gerda Lundequist äger i sin röst. Gerda Lundequist behandlar en dikt som en roll, hon skapar den och är ej rädd att ta ut allt vad den driven skicklighet kan ta ut av gömda effekter ända intill gränsen av vad innehåll kan utärda. Men stor dikt är som full och ädel druva, den har mycket att ge och kan i rätt tolkning överraska även den som trott sig vara förtrogen med den förut.

Som exempel kan nämnas Kellgrens Ljustes fiender och Den nya skapelsen, den ära brännande satir, den andra högsänd kyklad, in tyllad under sträng och fulländad form. Hur konstnärligen bar sig åt för att återge Bellmans naturmålningar kan icke utgrundas av lekmanen, men orden jagade varandra som molnen och flöt i varandra mjukt som vågorna under båten och som genom ett trolleri var landskaped där, så som Bellman en gång sett det.

Av Bellman gav förövrigt programmet mest det tragiska, bittra humöret under vilket han vräker ut självalda och världsleda i sina verser med en våldsamt och skoningslöshet som ingen föler eller ef-

ter honom. Här var det inte fråga om att ta ut det yttersta av dikten, det är omöjligt, utan att släppa till alla resurser i röst, mimik och åtbildspråk för att hinna med den, fylla ut den. Fru Lundequist väjde ej här för det groteska, vilket heller inte ginge an för en Bellmanstolkare. Måste det vara en man för att ta ut sista bittra drägen ur Bellmans vers? Ellen Key skulle ha sagt det. Men en kvinna kanske kan bättre överföra det djupa medlidandet med den vända som stiger upp ur dikten.

Särskilt spännande för den som studerar Gerda Lundequist som filmkådespelerska var att nu få se och höra henne livslevande som majorkan på Ekeby. Den som sett Gösta Berling-filmen minns att dess starkaste moment är scenen mellan Gösta och majorkan som återfinns i kapitlet Tiggaren, vilket fru Lundequist nu valt att läsa upp. Majorkan biktas sig för Gösta som vill dö, och man ser hela hennes livs historia dra förbi på Gerda Lundequists ansikte. Märkligt nog är minnet av ansiktspelet starkare från filmen. Där är det mimiska uttrycksmedlet det enda, och skådespelerskan liksom åskådarna äro helt koncentrerade på detta. Från upppläsningen har man annat att minnas: tonfallet från: tror han att jag lever Gösta Berling? Men bara detta att följa, synbild, kan utärda jämförelse med det personliga framförandet och på sitt sätt komplettera det, är märkligt nog.

Publiken var hela tiden intensivt med och hyllade Gerda Lundequist både vid entré och sorti med en iver som hade en personlig touche av hjärtlighet och tacksamhet.

Elin Wägner.

Så mycket bör dock ges också i detta ämne att det finns en grundval att bygga också på den psykiska folkhälsan på.

Skolläraens förhållande till psykologundervisningen är så vitt jag kunnat finna inte berörd i förslaget. På det barnpsykologiska området har emellertid skolläroren en stor uppgift att fylla. Hittills har hon hans kraft tagits alltför litet i anspråk i fråga om skolläraens psykiska omvärlden. Den sköter ju visserligen lärarna om i allmänhet, men i många fall kräves ju särskilda åtgärder som läraren skulle ha den största nytta att få läkarens hjälp med. Om ett lättare samarbete kunde komma till stånd mellan skolläroren och lärare skulle nog en hel del möjligheter kunna beredas för de mera svårhanterliga barnen, möjligheter som vi nu sakna emdar varken föräldrar, lärare eller skolläroren förstå sig på dem.

I en del skolor sköter ju läkaren undervisningen i hälsoåroa och sexualhygien. Det ligger nog ej utom möjligheternas gränser att man också kan komma att önska få läkaren till undervisare i psykologi, särskilt med tanke på barnpsykologien. Hurvida det är en önskvärd utveckling att skolläroren oftare kommer att bli ställd inför dessa krav är en fråga som kan diskuteras. Samarbete mellan lärarna i psyko-

logi och hälsoåroa som även anbefalles i kursplanen, är säkerligen i varje fall att rekommendera.

Samma synpunkter som här ovan framlagts av dr Hellström framföres för ett par dagar sedan vid klubben Fritt Forum sammankörda av fil. dr. Sigurd Hansson, Göteborg, och ett inledningsanförande om medborgarkrav på sinnessjukvård och sinnessjukinterniering. Framst bland dessa medborgarkrav för sinnessjukvård ställde d. r. Hansson den förebyggande profylaktiska värden som hittills så gott som helt förbisetts. Men sedan man börjat ana hur neuroser, som kunna övergå till sinnessjukdom, grundläggas i den tidiga barndomen och under skollären, borde man också börja lägga vikt vid att föräldrar och uppfostrare finge impulser och hjälp till att så förstärkt som möjligt hantera barn.

Dr Hansson hade ju ej — i likhet med dr Hellström — uppdrag att behandla speciellt kvinnliga uppfostringsanstalter och gjorde därför naturligt nog ingen skillnad mellan gossar och flickor var sig som föremål för uppfostran eller som blivande fäder, mödrar eller uppfostrare av annat slag. Det är ju också givet att båda de synpunkter som dr Hellström lagt till grund för att betona vikten av vad som bäst kunde kallas praktisk sjukskapskunskap, nämligen både den personliga nyttan och nyttan för dem en en gång kan komma att fostra, måste gälla i val så hög grad gossar och blivande fäder och lärare som flickor, resp. mödrar och uppfostrarnin.

Det moderna hemmet

måste framför allt vara praktiskt ordnat. Det har ej plats för saker, som taga för mycket utrymme. Just dessa praktiska krav tillgodoses en modern Singer, som efter omständliga litet och behändigt sparas till ett elegant salongbord — en verkligt gedigen möbel. Den moderna Singersynskapskåben är fullständigt konstruerad sty synpunkt, praktisk och prydd.

SINGER

Prenumerera på

CLARTÉ

Tidskrift för socialistisk kultur

Redaktör: förf. Benkt Almqvist, fil. kand. Leif Björk, fil. stud. Mauritz Bonow, förf. Karin Boyer, amanuens Alf Johansson, adv. St. Silow

Utskottet med 12 nummer per år - Prenumerationspris för helår kr. 3,- för helår kr. 1,50. Lösningsnummer 25 öre.

Adress: Clarté, Box 428, Stockholm 1

Nytt! Sidenklädda Nytt! Möbler

tvättas efter ny metod utan tvättning avfärgs. Reserveringsateljén. Tel. 31825

SÖDERMANLANDS ENSKILDA BANK

DEPOSITIONS, KAPITAL & SPARKASSERÄKNING

mot högsta gällande ränta

Solidaris*Bank. Grundad 1865.

En annons
TIDEN ARVET träffar de publik Ni
söker. Annonsera i vår tidning.

Lördagen den 25 februari 1928 — Nr 8

SKULD av RUTH PERSSON

Det var egentligen den långa sommarsemesteren, som förlörde Ni Oskarsson att studera till folkskollärare, ty någon särskild kallelse därför kände han inte. Hans enda egentliga intresse var att åka omkring på cykel i bygderna och ta amatörfotografier, och till det föreställde han sig, att han skulle få gott om tid som skollärare.

Vikariatet för läraren i Irup, som sjuknade och dog, blev hans första tjänstgöring. Då hade han gått arbetslös i tre hela år, och underrättelsen att han antagits hade kommit honom att känna sig som om han sluppit lös ur en bar varit någon härlig honom inestående.

Han minnes nämna hur det var första lördagen i april, som han anlände med ett tåg, som kom till Irup klockan 10.17. Disponenten hade sånt yngsta kontorspojken till järnvägsstationen för att möta honom och skaffa hem hans koffert åt honom, men som själv också för att honom som hastigast presentera sig som skolrådsledamot och be honom vara välkommen. Gatan utanför stationshuset hade varit full av barn som lekt värlekar, hoppat hage, spelat kula eller kastat boll. Det hade varit jubel och iver, men man hade nigit och bugat efter hand som kontorspojken och han passerat och det hade tucks honom som vore Irup ett samhälle med artiga och välupfostrade barn.

Han minnes varena detalj av färderna från järnvägsstationen till bostaden. Framför dem hade gått en liten gosse, som släp på en enkla och en flicka, som svängt med ett par backpackar. De hade vidrit av värs övern en obebyggd tomt upp mot en liten klunga hus, där ett par kvinnor varit ifärd med att skölja upp var sin skurtstrå, medan en annan stätt vid gårdspumpen och fyllet vatten på en kaffekittel. Det hade sett hemtrevligt ut, och han hade föreställt sig att där brukade man hålla gemensam kaffestund sedan lördagsrensningen var överstakt. Vid smedjan hade herr Felix hällit i sälskapp med kusinen, fröken Lydia. De hade varit till häst, och i dörren till smedjan hade smeden stått och talat med dem. Det hade varit en vacker grupp, de två unga växvuxna människorna med deras mörka stränga ansikten och sorgbundna ögon, de glänsande svarta hästarna utan en fläck och den sötta gubben i dörren till smedjan med den flämmande enden bakom sig, och så solljusst och skuggan. Oskarsson hade med ens önskat att det varit åt målning och inte åt fotografiering han ägnat sig.

Ett par kajor hade varit i färd med att bygga bo i en av skorstennarna till kyrkan och på trappan till skolan hade legat en stor gulgrå hund utsträckt. En kvinna med ett gammaldags hemvävt bårdförkläde hade tagit emot honom på trappan till huset, där han skulle ha sin bostad, och efteråt hade till honom vara vänlig hålla tillgodo med en kopp kaffe och visat honom omkring i huset och blomsteranläggningen där omkring.

Han hade sått på trappan och hört hammarslagen från smedjan

och rasset av järnvägsagnar på bangården, där ett dagståg växlade. Vågen hade legat gravit och restblåst och värblomman hade lyst i rabatterna. På Iruks kyrkdörringar hade han sett ett par karlar gå och plöja. Vjorna hade varit kring dem flugit och svängt och slagit efter dem med vingarna. Soljusst och skugga hade jagat varandra och vinden hade fört med sig doft av vass och insjö.

Han hade känt att här skulle han kunna bo och trivas för alltid.

Det hade varit mycken ungdom i Irup den tiden och han hade kommit väl överens med dem alla. Man bildade både idrottsföreningen och sångföreningen den våren, och han valdes till styrelseledamot i båda. Och då den gamle skolläraren dog, kände han sig så gott som säker på att erhålla den ordinarie tjänsten efter honom, om han hade in sin ansökan. Ty av ungdomen ansågs han ombärglig, och de skulle nog förstå göra sin vilja gällande.

Men det hade tjänstgöring vikarie även under höstterminen. En flicka, och hon visade sig bli en svår konkurrent för Oskarsson, ty även hon var bland de sökande, och hon hade tagit såväl pojkar som flickor i skolan helt med storm och nu räddde de sina föräldrar: »Rösta på henne.» Och det var tydligt att de flesta föräldrar med barn i skolåldern skulle följa deras uppmaning, ty något riktigt handlag med barn hade Oskarsson inte visat sig ha. Det såg riktigt hotande ut för honom.

Men de unga, som tillhörde föreningsnärva ville inte för allit i världen mista sin kärlek, och de begynte gå omkring till gamla och ensamma för att vara röster och ställa om fullmakter åt dem, som ville förändrade att själva komma till valet. Stationsmästarens dotter, som hade föräldrar och flera stycken ogifta faster boende i Sjögårdarna, vandra dit och med den långa vägen ut till det för rädda ämnestondepärens röster över åt ungdomspartiet. Och det var tur för Oskarsson, ty det visade sig att det var endast ett par rösters majoritet, som gjorde att han blev den valde.

Stadieskulan hade ständigt orot och plågat honom den tiden, han gått utan arbete, och hans första tanke när han erhöill underriktelse om valets utgång var, att nu skulle han äntligen bli lärare. Men hon beråkade med hänsyn till ens livsuppehälle och inte med hänsyn till ens skulder. Och när omständigheterna efter några år tvungo honom att inge åktenskap, felade ännu en god del i att han var en skuldfri man.

Men fästnäm hade några hundra kronor på en sparbankbok, så deras besittning kom inte att sika helt på skuld, och de tröstade sig med, att de hört någon förklara att man lever billigare som gift än som ogift.

Men ett halvår efter bröllopet föddes barnet, och då upptäckte de, att det fanns en del utgifter förknippade med åktenskapet, som varken han eller hon tagit med i räkningen och som återkommo året efteråt, när det ända hade varit föddiga.

Vid den tiden var det Oskarsson

Söndagen den 19 februari följde Sveriges Flickors Scoutkår 15 år. Dagen högtidlighögs med en minnesfest i Konserthuset och även utomstående fick då se tillfälle att se en glimt av scoutliv.

Man fick t. ex. se en skjoldvärdsvning. Bruna ben spjälades. Skadade lemmar förbandes. Bårar förfärdigades av scoutblusar allt med en schvung och en säkerhet som förråde trägen övning. Två flickor visade på vara skickliga i att hantera räddningslinor av sådant slag som användes på ben.

En dag på ett scoutläger illustrerades mycket trevligt, dels av film dels av rökliga levande tabeller. Redan kl. 6.15 väckte revejen en sömrig skara, som emellertid efter en ras kvattning i det fria snart var redo för en uppträdande morgongymnastik. Sen följde dagen under iveriga övningar i kartläggning och orientering i kokgrösmatlagning o. s. v. och på lördagen sammades alla kring en trivsam id för ut med liv och lust längs de älskade skogsträngarna.

Man fick också uppleva en björgällingserinran. Små nyårsuppträdande gjordes till tredjeklassen, de litte längre komna fick andraklassmekat, andra åter flyttades upp i högsta klassen. Varje erlarad flicka ropades vid namn fick träda fram för gruppen och på scoutchefens uppmaning.

Var redat äge det sin rökta formelring fulländad scoutlöften. Alltid redo. Under både lek och arbet, skämt och allvar förnåms starkt en samma scoutandan den som vill en i söndrad tid. Man fick en klar uppfattning av vilket viktigt led i uppfostran scoutlöften är. Den ger inte bara de tekniska förutskiktningarna för att i alla situationer kunna reda sig själv och hjälpa andra. Den strävar också efter att frammana den oförskrämt iva självständighet som väl är vad som mest fördras av vår tids ungdom.

Det är glädjande, som alldeles framträdande framtidssköp. E — a — R.

avsåde sig ordförandeskapet i idrottsföreningen och gick ut till idrottsföreningen. Han begynte mista lusten för föreningslivet, och man fick sika spara in ett par kronor var man kunde, ty man hade redan begynt samla sig skulder lite varstans, i butikerna och hos slaktaren och skomakaren.

Det skulle inte bli flera barn i familjen hade de kommit överens om. Men lika fullt fyra år efteråt hade det tredje blivit fött och två år senare det fjärde.

»Det kommer att bli svårt för oss», hade frun sagt, när hon legat med det sista i sina armar, »men jag skulle i alla fall inte vilja vara av med ett enda av dem.»

»Nä», hde Oskarsson svarat, han ville heller inte mista något av dem. Hellre allt annat.

Men åt timme efter timme, dag efter dag stak och sträva för att hålla intresset hos så nära femtio tolv- och fjortonsåringar, gossar och flickor, fångat kring ett och samma ämne är en oerhört betugande uppgift. Och när dörren på kvällarna blivit stängd efter det sista av dem är Oskarsson numera trött som efter det hårdaste koppararbete och skulle alla helst vilja sitta i en vrå för sig sjött och långt det räckes den sam. Men då behövs bustrun hans hjälp och då känna hans egna små behov av far. Kvällarna honom låter det: »Far, berättade detta för oss!» — »Far, lät mig rida ranka.» — »Far, hjälp oss skriva ett orthus.» Och så är det skrivböckerna som skall ses igenom och rättas. Och så är det föräldrar, som komma med upplysningar om rätt sättet att behandla deras barn.

Ty under lektionstimmarna dängens pekpinen i katedern så träffaröstra ibland yr omkring och det heter:

»Upp och ut ur bänken och stå och skåms. Men med ekonomin är i alla fall det svåraste. Det är att på avlöningsdagen hämta avlöningen hos klassören och direkt gå till banken och långa det räckes det ut den åt banker, affärsmän och hanterkare och söka hoppas, att de som bil utan skola låta sig nöjas med

FOLKPENSIONEN

Fortf. fr. sid. 1.)

I alternativt i fastslås alltså samhällets skyldighet att dra försäkrade och ej själva förmå trygga sig mot de risker ålderdom och invaliditet medföra. Man kan tillägga: därtill kommer att ingen då behövs tvångspensioners eftersom alltså pensionerna så utingende endast i erforderliga fall. En nådegåva bleve alltså pensionen, eftersom vi likväl genom skatt bidragit till denna åt samhället anförtrödda värd. Någon invändning att det helt då kunde komma att smaka fattigvärd. Här till kan svaras, att då tilläggen helt betryddas av det allmänna, pensionen åtminstone för närvarande till försvinnande liten del är verklig pension, resten är fattigvärd.

För ett par år sedan förhöll sig det ena till det andra ungefär som i till 40. Här instället sig också vissa funderingar också över vår tidiga avgifter öskat. Samtidigt som man nu föreslår denna omvärdig av folkpensionen, omvärdig fattigvärd i vissa former som ovidrigt, något som knappast kan bestriδας, hur mycket vi än ansträng oss att göra fattigvärd så »humana» som möjligt. Populär torde den aldrig bli. Och fastslår man, att folkpensionen skall bereda bårda, så skulle endast den tillfälliga hjälperkshemmet bli fattigvärdens uppgift, och även om denna är mycket omfattande, så vore det väl inte önskbart att även denna uppgift lades under pensionsmyndigheterna. Detta är givetvis något, som komme att kräva lång och grundlig utredning men att en omläggning av pensionen på grundval av skatter i staten för avgifter öskat. Leder tanken i sådan riktning förefaller naturligt. Skulle det ej räckta om samhället hälle sig med en allmän och yttersta försäkning med värdiga former och till sina verkningar fullt betryggande.

För att gå tillbaka till motiönen, i alternativt i ävensom i de övriga alternativen följer sig kanske en annan fråga: Skatteobjektet.

Enligt alternativt 2 skulle de s. k. försäkringsstekniska grunderna uppgivas, vilket här är det samma som att pensionsfondens beträkna de avkastningarna i de ägda tillgångarna skulle icke fondas, utan en del direkt till pensioner. Vad den växande pensionsfonden beträffar, så är förhoppningen att få sitt nästa avlöningsdag. Både bustrun och han ha grubblat över hur de på något sätt skall kunna lägga om hela sin hushållning. Och en dag, när slaktaren åter avmlättat räkning, har frun kunnat säga:

»Måtte det inte skulle vara förmånligare för oss, att sedan ett godsvin levande och kopia själva låta slakta det.»

Och hur de tänkt över på detta och beräknat, ha de funnit att det skulle bli en inte så liten vinning vid en sådan affär och någon gång under november månad ha de gått och köpt sig en slaktfärdig gris av slaktaren. Allredan föregående, som varje år brukat föda upp tre stycken godsvin. Det ena för att behålla själv, de två andra för att sälja och på så sätt skaffa sig medel att betala skatterna. Till dem skulle nämligen i annat fall ha gått åt nära två hela månadsavlönningar för honom.

Och på vems bekostnad skulle man vill leva under den tiden, brukar han säga under den tiden.

Han har lovat vänta med betalningen till fram på vårsidan, då kommunalskatten skall till. Till dess hade lärarefamiljen hoppats vara skuldfria hos slaktaren. Men julen hos dem har räkat bli kostsammare än de beräknat och därtill har strax på nyåret kommit ett par räkningar, för vilka det helt oförmodat kräves likvärd omplöande. Och nu är det tydligt, att det inte skall bli stora summor över åt barnviken, om det ens blir något. (Forts.)

det visserligen som motiönärerna framhålla bra att den finns. Både stat, kommuner och andra kunna bli låntagare. Så tillvida som kommunerna äro s. k. skanska låntagare kan det vara ett statsintresse att de låna ur en fond, som måste ge en bestämd avkastning, men om det likväl är ett verkligt statsintresse, att kommuner låna stora summor till all synnerhet improduktiva företag — t. ex. allt för dyrbart tilltagna publika byggnader — är en annan sak. Här till kan anmärkas att om kommunerna äro för skatteutnyttiga tillåter ej staten dem att låna, men gränsen för bårkraftighet bårvidlag börjar mer och mer närma sig det ovissa. Ett reallvärde, t. ex. jord, bakom länhandlingarna borde kunna — i varje fall delvis — på ett värdigt sätt säkerställa detta av praktiskt taget hela värt folk hopenämde kapital, som heter pensionsfonderna.

Alternativt 3 föresätter ingen ändring i nuvarande grunder, endast en höjning av såväl avgifter som pensionsstillhet. För flertalet skulle nog höjda avgifter kännas alltför betugande. — Över förög förordas i motiönen utredning angående andra delar av pensionslagen, t. ex. mäns och kvinnors likställighet (kvinnorna få som bekant endast 5/6 mot männen i avgiftspension,) åldersgränser, möjlighet för ökning av tillägen m. m.

Herr Winberg yrkar också på utredning i syfte att höja pensionerna och fixerar beloppet 90 kr. (tillsammans med andra årskostnader) för ogift på lägsta dyror och för andra i proportion hertil. För att uppnå detta föreslås höjda tillägg alltså bärg från det allmänna.

Om samma nämnda motiöner påvisas nylighet från samhällets sida, så riktas en motiön i förste kammaren av herr Boman och Fehr, uppmarksämheten på, att staten gått för långt i hjälp och uppmanar när det gäller den s. k. frivilliga pensionsinöningen. Särskilt genom sista utövningen i Kungl. genomörelsen av den 28 dec. 1927. Från att 100 kronors avgift (insättning) på person och år varit maximum, blir det nu 250 kronor. Det blir tydligen de mera burgen som kunna begagna sig de väste erbjudanden, men det måste ihågkommas, att trots tillfredsställelsen över att den frivilliga försäkningen är en form för sparshamet och förötkamshamet, som staten för en gångs skull bestraffar, det här gäller en försäkring, som egentligen är avsedd att komma de mindre bemödlade till godo. Vi lämna därhän huru befogad motiönärerna farhåga är för den konkurrens från statens sida gentemot de enskilda försäkringsbolagen, som säges kunna uppstå, om staten gått alltför stora utfästelser.

Låt oss hoppas att riksdagen är villig att avhålla den orövvisa, som den här förut nämnda motiönen tagit fasta på men att den också möjligheter en grundlig och allsidig utredning av hela pensionslagstillningarna.

SAPONARIAS
flytande Silver
det MODERNA Silverpolermedlet,
försilvvar Ederi slitna bordssilvver
samt föremål av koppar, mising,
brons m. m.

Putsar, polerar och konserve-
rar Ederi gamla äkta silvver.
Pris per flaska 3.50. Liten fl. 1.25.
Finnes i färg, kemikalie-, järn- och
specialfärg m. fl.

Partilager:
CYLLING & Co.
Regeringsg., 12, Sthlm. N. 198 76

**Skulvårds-
och
Förbandsartiklar**

Kirurgiska Consumvarer, Band-
ageer alla slag. Elektriska Hö-
rapparater, Induktionsapparater,
Åderbräckstrumpor, Bräckband,
Ryggbållare, Grosseskororororor och
Glasögon, Bröstbållare, Lungskyddare,
Sjuktållor, Lignor, Damsbåll-
oror, Barnavårdsartiklar alla slag
m. m. Besök eller tillkräv oss.
Illustrerade kataloger gratis.

Magasin Special
Vestergångsgatan 66
(Intrå till Pasopans)
Björk Jarstegatan 9
Sthholm

